

Jiří CVRČEK

Augustin Machalka. „Poslední opat“ novoříšského kláštera (1906-1996)

Bakalářská práce, Pedagogická fakulta / Historický ústav Filosofické fakulty, Jihočeská universita, České Budějovice 2014, 92 stran textu, 11 stran obrazových (barevných a černobílých) příloh.

Jako téma své bakalářské práce si Jiří Cvrček zvolil osobnost ústeckého rodáka a významného představitele premonstrátského řádu v českých zemích Augustina Antonína Machalky. Ačkoli důvěrně poznal brutalitu obou totalit, které v letech 1938-1989 negativně utvářely historii naší země, a pod jeho jménem byl na jaře roku 1950 veden i první komunistický vykonstruovaný proces proti představitelům mužských řeholních řádů a kongregací, patří A. Machalka neprávem k pozapomenutým postavám našich moderních dějin. Bakalářská práce kolegy Cvrčka se pokusila tuto mezeru zaplnit a více přiblížit osobnost novoříšského opata.

Při zpracování svého bakalářského spisu se autor opíral o relativně rozsáhlý, leč neúplný korpus pramenů vzniklých z činnosti příslušných státních institucí či jeho mateřské řeholní komunity (zejm. se jednalo o školní katalogy, sčítací operáty, soudní spisy, osobní spis A. Machalky aj.), důležité poznatky získal též z rozhovorů s některými pamětníky a z memoárové literatury. Soubor především domácí literatury se jeví být pro předloženou práci adekvátní a postačující; v případě autorova plánovaného pokračování práce na tématu, které by se podrobněji věnovalo vlastnímu politickému procesu, by však neměl opomenout i některá další zpracování, týkající se perzekuce světských i řeholních duchovních československými komunisty.¹

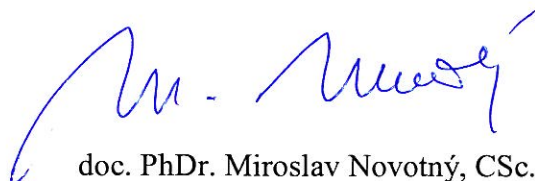
¹ *Církevní procesy padesátých let*, Kostelní Vydří 2002; HORÁKOVÁ MAIXNEROVÁ, Šárka: *Hoří děšť aneb Zpráva o „Akci K“, noci ze 13. na 14. dubna 1950, kdy měl být internován Bůh*, Vyšehrad 2010; KAPLAN, Karel: *Stát a církev v Československu v letech 1948–1953*, Praha - Brno 1993; MANDZÁK, Daniel Atanáz: *Agent a špión Vatikánu. Redemptorista Ján Ivan Mastiliak - slovenský účastník monstrprocesu proti Augustinu Antonínu Machalkovi a spol.*, Bratislava 2008; MANDZÁK, Daniel Atanáz (ed.): *Dokumenty k procesu s Augustinem A. Machalkou a spol.*, Bratislava 2009; VLČEK, Vojtěch: *Perzekuce mužských řádů a kongregací komunistickým režimem 1948-1964*, Olomouc 2004.

Svoji práci si autor rozčlenil do pěti kapitol, úvodu a závěru. V nich nejprve vymezuje vlastní téma, souhrnně informuje o použitých pramenech a základní literatuře. Vlastní výklad tématu je pojat chronologicky a v míře, kterou umožnily dochované prameny, postupně přibližuje rodinné zázemí A. Machalky, jeho školní a studijní léta, jeho vstup do premonstrátského řádu, působení v Nové Říši, věznění v nacistických a komunistických lágrech i léta po propuštění z vězení strávená v Táboře a Radvanově.

Bakalářská práce kolegy Jiřího Cvrčka představuje první pokus o systematické vypsání životního příběhu opata Machalky a i přes jistou mezerovitost pramenné báze (absence ego-pramenů, zčásti či zcela nedochované dokumenty k jeho doupovským a brněnským studiím), lze konstatovat, že je to pokus vcelku zdařilý, přinášející řadu nových poznatků o životě a činnosti A. Machalky. Rovněž jazyková, stylistická a řemeslná stránka předložené práce je na odpovídající úrovni (zde lze snad vytknout jen chybějící dataci v popiskách některých obrazových příloh).

Na závěr svého hodnocení tak mohu konstatovat, že Jiří Cvrček svou kvalifikační práci zpracoval na odpovídající úrovni po jazykové, formální i obsahové stránce, a proto ji mohu doporučit k obhajobě a navrhuji její hodnocení stupněm **v ý b o r n ě**.

V Českých Budějovicích 19. 5. 2014

doc. PhDr. Miroslav Novotný, CSc.